

تقدیر از جانباز باید در زمان حیاتش باشد

یک سینماگر جانباز گفت: باید از جانبازان در حیاتشان تقدیر شود مانند اتفاقی که درباره شهید دوران رخ داد و در زمان حیاتش پلی به نام او ساخته شد.

یک سینماگر جانباز گفت: باید از جانبازان در حیاتشان تقدیر شود مانند اتفاقی که درباره شهید دوران رخ داد و در زمان حیاتش پلی به نام او ساخته شد.

ششم اسفند امسال مصادف با میلاد حضرت ابوالفضل(ع) و روز جانباز نامگذاری شده است. پیرامون جانباز و جایگاه آنها در جامعه و هنر با محمدرضا شرف الدین که یکی از جانبازان سینماگر است در ایکننا گفت و گو کرده ایم.

ایکننا– در ابتدای بحث، تعریف خود را از عنوان جانباز بیان کنید و بفرمایید در هنر به ویژه سینما آیا از این معنا استفاده لازم شده است؟

به فردی که برای هدف‌هایی بزرگ نظیر اهداف الهی و ملی آسیب می بیند جانباز می گویند. این موضوع نیز تنها به فرهنگ ما مربوط نمی شود بلکه در دیگر فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز چنین امری وجود دارد. برای مثال در کشورهای چینی ژاپن یا کره افرادی وجود دارند که برای وطن خود آسیب دیده اند.

اما درباره استفاده سینما و هنر از این معنا باید بگویم متأسفانه کم کار بوده ایم زیرا اگر این گونه نبود باید شاهد تأثیرات آن در جامعه بودیم. البته نمی‌خواهم منکر آثاری شوم که در این رابطه تولید شده اند اما تعداد این قبیل تولیدات آن چنان که انتظار می‌رفت، نبوده است. یکی از مثال‌های خوب در این رابطه فیلم «ضیافت» است. در این فیلم مرحوم حسن جوهرچی نقش جانبازی را ایفا می‌کند و بسیار هم مورد احترام است قرار می‌گیرد. این اتفاق نشان می‌دهد که فیلمساز نسبت به این موضوع تا چه حد تعلق خاطر داشته است. این فیلم سینمایی بسیار موفق بوده و مردم هم با آن همراهی کردند.

تعداد این دست تولیدات در سینما کم است. حتی در برخی آثار رفتار نادرست پیرامون جانبازان صورت می‌گیرد. یعنی از جانبازان برای نقش‌هایی اختلاسگر و نفوذی بهره برده می‌شود! درحالی که این تولیدات باید ممیزی می‌شدند تا از این حوزه مواظبت شود. نکته دیگری که در این فیلم روی آن تأکید دارم نحوه تصویرسازی از جانبازان است. ما نباید جانبازان را به عنوان معلول نشان دهیم تا دیگران نسبت به آنها احساس ترحم کنند.

ایکننا– برای تصویرسازی از جانبازان آیا تنها باید هشت سال دفاع مقدس را مد نظر قرار داد یا اینکه عرصه‌هایی دیگری هم در این راستا وجود دارند؟

همان‌طور که در ابتدای سخنانم تأکید کردم جانبازی اتفاقی است که در حوزه دینی و ملی رخ می‌دهد و به یک برهه خاص از زمان خلاصه نمی‌شود. بهترین توضیح در این رابطه به ایام کرونا مربوط می‌شود. در آن زمان عده‌ای ایثارگران دست به خدمت در این حوزه زدند که اقدامی بسیار تحسین برانگیز است. همچنین افرادی که برای حفظ امنیت از کشورمان دست به ایثار زده و آسیب دیده اند هم از جانبازان به حساب می‌آیند.

ایکننا– برای اینکه تصویرسازی هنری مناسبی از جانبازان داشته باشیم آیا باید در این رابطه کارهای دولتی صورت گیرد؟

مسئلاً در نقش تعیین‌کننده است اما نه تنها به این شکل که بخواهد به صورت مستقیم وارد عمل شود. معتقدم دولت باید فرهنگ سازی نیز انجام دهد تا کل جامعه هنری را به سمت مورد نظر هدایت کند. این اتفاق در زمان حضرت امام(ره) رخ داد. در آن مقطع ایشان بنیاد مستضعفان و بنیاد جانبازان را یکی کردند تا به این وسیله بتوان به واسطه قدرت مالی بنیاد مستضعفان از جانبازان در همه بخش‌ها بیشتر حمایت شود. در صدر اسلام نیز وقتی فردی در جنگ جانباز می‌شد پیامبر(ص) برای وی سهم خاصی مشخص می‌کرد.

متأسفانه ما شاهد برخی اتفاقات ناخوشایند در کشورمان هستیم. از جمله اینکه برخی جانبازان مجبورند برای گذران زندگی با یک پا، مسافرکشی کنند! این اتفاقات نکات دردآوری است که متأسفانه رخ می‌دهد در صورتی که در جامعه باید فرهنگ سازی صورت گیرد که دیگر پیرامون جانبازان چنین سختی‌هایی را مشاهده نکنیم. وقتی از حمایت حرف می‌زنم منظورم برخی کارهایی

کوچک نیست که رخ می دهد بلکه اتفاقات اساسی است.

باید به کوتاهی ای که بنیاد اینارگران و جانبازان داشته اشاره ای داشته باشم. برخی مواقع ما باید از دیگر کشورها پیرامون تکریم جانبازان بیاموزیم. چند وقت پیش مستندی از آغاز یکی از مسابقات ورزشی دیدم. در این فیلم جانبازی که دوپا نداشت مسابقات را آغاز کرد. تکریم به این فرد بسیار باشکوه و واقعی بود. ما به این دست حمایت ها نیاز داریم. در این رابطه می خواهم اتفاقی را بیان کنم که برای خود من رخ داد. چند وقت پیش وقتی در بیمارستان بستری بودم خود را جانباز معرفی کردم اما کادر پزشکی از ذکر این عنوان در پرونده ام خودداری کرد! این رفتار با هر توجیهی که انجام شده باشد اتفاقی سخیف است. من این مشکل را نشئت گرفته از کم کاری دولت می دانم.

باید از جانبازان در زمان که حیات دارند تقدیر کنند همانند اتفاقی که درباره شهید دوران رخ داد و در زمان حیاتشان پلی را به نام وی کردند. چنین اتفاق های مشابهی هم می تواند پیرامون دیگر جانبازان هم رخ دهد. انقلاب ما رویداد فرهنگی بود ولی متأسفانه در سال های اخیر به شدت سیاسی و همین عامل نیز باعث به وجود آمدن آسیب های جدی شده است.

جانبازانی که ظرفیتی کار سینمایی و هنری دارند مشغول به کار هستند. برای مثال به حسن نجاریان اشاره می کنم اما به هر حال قبول دارم شاید این موضوع آن گونه که باید پررنگ نیست. این مشکل نیز همان گونه که بیشتر گفتم نشئت گرفته از کم کاری دولت است که در این زمینه نتوانسته با آموزش و برگزاری کلاس ها کارهای لازم را انجام دهد.